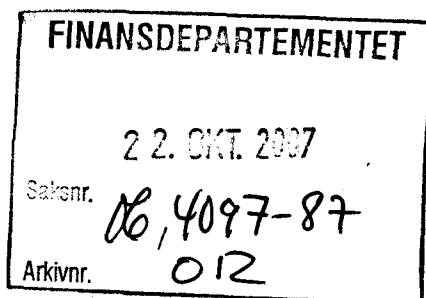

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Kongens gt. 6
P.b. 8131 Dep.
NO-0033 Oslo
Tel.: +47-21 09 00 00
Fax: +47-21 09 49 73
Internet: www.ssb.no
E-post/E-mail: ssb@ssb.no
Bankkonto/Bank account
7694 05 02663

Oslo, 17.10.2007
Deres ref.: 06/4097 SØ, Vår ref.: 07/1396-2
Saksbehandler: Thor Olav Thoresen
Seksjon for skatt, fordeling og konsumentatferd

Høring - NOU 2007: 8 En vurdering av særavgiftene

Finansdepartementet oppnevnte 1. desember 2006 et utvalg som ble bedt om å vurdere særavgiftene. Utvalget la frem sin innstilling 22. juni 2007. I mandatet bes utvalget om å ha en bred tilnærming til hvordan særavgiftene best mulig kan utformes. Utvalget ble bedt om å vurdere hvordan dagens særavgiftssystem ivaretar målene om å skaffe statens inntekter på en best mulig måte og korrigere for eksterne kostnader, og også hvordan særavgiftssystemet påvirker rammebetingelsene for enkelt næringer og fordeling av reell kjøpekraft. Videre ble utvalget bedt om å foreslå endringer i særavgiftssystemet som bedrer mål oppfyllelsen.

Utvalget baserer seg på en bred samfunnsøkonomisk vurdering av prinsippene for indirekte beskatning, redegjort for i kapittel 5. Men allerede i dette kapitlet kommer det en særmerknad fra 3 av utvalgets medlemmer som på mange måter illustrerer vanskelighetene ved utvalgets mandat. Vi siterer fra side 55 i utvalgets rapport: "Medlemmene Øystein Arrf-Gulfseth, Eystein Gjelsvik og Tor Hersoug har ikke vanskelig for å se de prinsipielle poengene i utvalgets teoretiske betraktninger i kapittel 5. I de enkelte tilfeller må en imidlertid foreta en konkret vurdering av teoriens relevans. Ofte er det betydelig usikkerhet vedrørende marginale skadevirkninger av forbruk av ulike goder, eller av bruk av visse innsatsfaktorer eller av visse produksjonsprosesser. Det gjør at det er vanskelig å treffe riktig når avgiftssatsene skal settes."

Sitatet illustrerer det som etter vår mening er en hovedutfordring ved utformingen av særavgiftssystemet: mangelen på informasjon. Når en som i dette tilfelle skal vurdere eventuelle endringer i innrettingen av en hel rekke særavgifter, setter dette høye krav til informasjonstilgangen. Dette gjelder både tilgang på data og informasjon om hvordan særavgiftene virker på sentrale komponenter i et samfunnsøkonomisk regnskap. Til det siste behøver en modeller som beskriver økonomiske sammenhenger på en mest mulig realistisk måte og som kan benyttes til å vise effekter av hvordan endringer i systemet påvirker viktige størrelser i økonomien. Legitimiteten til politikken og eventuelle politikkomlegginger er avhengig av at dette baseres på godt utprøvde og kvalitetssikrede resonnementer og at det foreligger tilstrekkelig statistisk informasjon om situasjonen i dag.

Statistisk sentralbyrå (SSB) mener derfor det er nødvendig å ha et spesielt blikk på hvordan en skal forbedre informasjonstilgangen på området i det videre arbeidet med særavgiftene. Det er viktig at en erkjenner at dette er en dynamisk prosess der omgivelsene endres, for eksempel politikken i naboland. Gjennom forskning og analyser oppnår en ny kunnskap om sammenhenger. I lys av dette har SSB i mange år prioritert arbeidet med å etablere simuleringsmodeller for politikkanalyser. Slike modellverktøy kan ta opp i seg hvordan betingelsene for politikken endres og kan ta hensyn til at en har oppnådd ny kunnskap om sentrale sammenhenger. Modellanalyser er også viktige for å angi på hvilke felter det statistiske grunnlagsmaterialet er mangelfullt.

Det følger av dette at utvalgets vurderinger er mest verdifulle som indikasjoner på hvordan en sammenveier ulike hensyn ved praktisk politikktutforming. På flere av disse områdene vil kunnskapen og omgivelsene endres raskt, noe som kan ivaretas i et godt utformet modellverktøy. I det videre arbeidet med særavgiftsutvalgets innstilling bør en derfor ha et spesielt blikk på informasjonsbehovet generelt, herunder behovet for beslutningsstøtte i form av utvikling av simuleringsmodeller.

Med vennlig hilsen

Øystein Olsen